

Hertog Janlezing 2023: 'Het leven van Willem van Oranje met in het bijzonder zijn relatie met het Hertogdom Brabant' door René van Stipriaan

Het bestuur van de Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen is zeer verheugd dat René van Stipriaan dit jaar de Hertog Jan lezing zal verzorgen met de titel "Het leven van Willem van Oranje met in het bijzonder zijn relatie met het Hertogdom Brabant". Van René van Stipriaan kwam in 2021 het boek "De Zwijger, Het leven van Willem van Oranje" uit. In dat boek belicht hij hoe Willem de Zwijger vermalen dreigde te worden door alle conflicten waar hijzelf ook bij betrokken was, maar die steeds overleefde door opportunistisch handelen. Tijdens deze lezing zal de heer Van Stipriaan dieper ingaan op de relatie tussen Willem van Oranje en het Hertogdom Brabant.

René van Stipriaan kreeg in 2022 voor 'De Zwijger, Het leven van Willem van Oranje' de Libris Geschiedenis Prijs en een dag later de Biografieprijs uitgereikt! René van Stipriaan is cultuurhistoricus en deskundig op het terrein van de zestiende en zeventiende eeuw. Hij stelde onder andere met Geert Mak Ooggetuigen van de wereldgeschiedenis samen, en met Luc Panhuysen Ooggetuigen van de Tachtigjarige Oorlog.

Foto: René van Stipriaan

Willem van Oranje wordt in 1533 op slot Dillenburg (in het huidige Duitsland) geboren. Hij erft in 1544 het Franse prinsdom Oranje (Orange) en mag zich voortaan 'prins' noemen. Daarom groeit Willem vanaf zijn twaalfde op aan het keizerlijk hof in het Brabantse Brussel. Na zijn huwelijk met Anna van Egmond in 1551 ging het echtpaar op het Kasteel van Breda wonen, dat al van de Oranje Nassau's was. Willem reisde vaak tussen Breda en Brussel op en neer.

Vanaf 1555 verwerft hij hoge posities en vaardigt koning Filips II hem af om belangrijke internationale onderhandelingen te voeren. Omstreeks 1560 is Willem van Oranje de rijkste en meest veelbelovende edelman

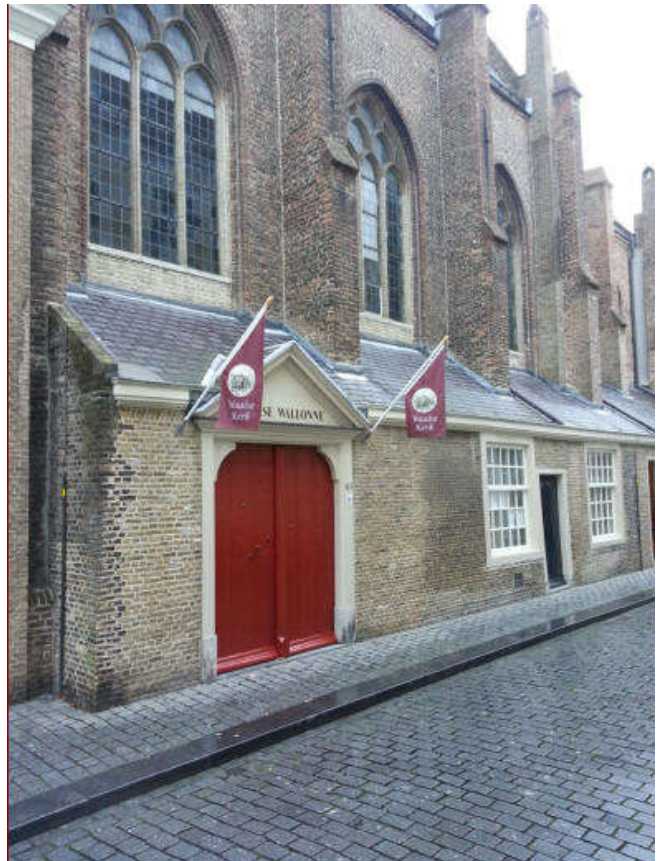
van de Nederlanden. Nog geen tien jaar later was hij zo goed als alles kwijt. Wat was er gebeurd? En wie wilde hem nog helpen?

Oranje keerde zich langzaam tegen het bewind van de Spaanse koning Filips II. Al in een heel vroeg stadium maakte hij plannen om diens in zijn ogen despotische en geldbeluste regime omver te werpen. Hij dringt bij de koning ook aan op minder strenge kettervervolgingen. Hij vond hierbij niet alleen medestanders onder andere edelen, maar ook onder gewone burgers. Vanaf 1566, met de Beeldenstorm, kwamen de Nederlanden in opstand tegen Spanje. Filips II stuurde er de gevreesde hertog van Alva met een grote troepenmacht op af. Het verzet tegen de Filips II groeide. Willem van Oranje moet vluchten en organiseert vanaf 1568 vanuit zijn stamslot Dillenburg verschillende militaire invallen in de Nederlanden om een einde te maken aan het bewind van hertog Alva. Willem voert zijn strijd met wapens maar daarnaast ook met propagandamiddelen als pamfletten, strijdliederen en prenten.

In 1580 zet Filips een beloning op het hoofd van Willem van Oranje. Willem reageert hierop met zijn Apologie (verweerschrift) en de Staten-Generaal van de opstandige gewesten komen met het Plakkaat van Verlating. De strekking van beide geschriften is dezelfde: verzet is gerechtvaardigd omdat de koning zich als een tiran gedraagt. Op 10 juli 1584 maakt de katholieke Balthasar Gerards met pistoolschoten een einde aan het leven van Willem van Oranje.

Wat dreef Willem van Oranje? Hij was beslist geen heilige en riep in zijn tijd meer weezin op dan wel wordt aangenomen. Protestantse bolwerken als Gent en Antwerpen, die ooit zijn trouwste bondgenoten waren, keerden zich uiteindelijk van hem af. In De Zwijger ontrafelt René van Stipriaan de duizelingwekkende loopbaan van een van de meest onverzettelijke figuren uit de wereldgeschiedenis: zijn ambities, successen, manipulaties, nederlagen. En ook de spanningen in zijn familie, zijn bizarre huwelijksleven – en zijn neiging om, als het erop aankwam, in het verborgene te opereren.

Deze achtste Hertog Jan lezing wordt gehouden op **6 april** aanstaande in de Waalse Kerk, Catharinastraat 83, 4811 XG Breda. Een bijzondere historische locatie ook met betrekking tot Willem van Oranje.

In 1429 werd namelijk door Johanna van Polanen, Vrouwe van het kasteel van Breda, opdracht geven voor het bouwen een kapel aan de Catharinastraat. Johanna trouwde met Engelbert I van Nassau. Zij zijn beide directe voorouders van Willem van Oranje-Nassau. Willem van Oranje was eigenaar van deze kapel. In 1648 werd de kapel afgestaan aan de Waals Hervormde gemeente in Breda, vandaar de naam.

Voor meer informatie over de geschiedenis van deze kapel: <https://www.waalsekerkbreda.nl>.

Wanneer u deze bijzonder interessante lezing wilt bijwonen, kunt u zich aanmelden door een email te sturen naar info@brabantselandgoederen.eu. U ontvangt bij uw aanmeldingsbevestiging een routebeschrijving naar de Waalse Kerk in Breda.

Op donderdag 6 april staat vanaf 19.30 uur de koffie voor u klaar. Aanvang lezing is om 20.00 uur. Voor Vrienden en vrijwilligers van de aangesloten landgoederen is de toegang tot de lezing gratis. Andere belangstellenden betalen € 10,00 (inclusief consumpties). We zien u graag op donderdag 6 april a.s.!

Vrienden- en Vrijwilligersdag 2023: Save the date!

Onze jaarlijkse Vrienden- en Vrijwilligersdag wordt zoals gebruikelijk gehouden op de eerste zaterdag van oktober. Dus noteert u vast **zaterdag 7 oktober 2023** in uw agenda om deze dag bij te wonen.

Locatie en programma volgen nog!

Foto: Vrienden- en Vrijwilligersdag 2019 in Hemelrijk

COLOFON

Stichting Vrienden van Brabantse Landgoederen
Boterbloem 5, 4761 WL Zevenbergen
info@brabantselandgoederen.eu

Kijk voor meer informatie op: www.brabantselandgoederen.eu